

ปีที่ 7 ฉบับที่ 4 เดือนเมษายน 2566

สารจากบรรณาธิการ

เมื่อถึงเดือนเมษายน ก็เริ่มเข้าสู่ฤดูแล้งของประเทศไทย ทุกภาคขอให้เฝ้าระวังศัตรูพืช เช่น เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล โรคไหม้ข้าว โรคขอบใบแห้งในข้าว สำหรับมันสำปะหลัง ต้องเฝ้าระวังโรคพุ่มแจ้ ไรแดง โรคใบด่าง และยางพารา เฝ้าระวังโรคใบร่วง และโรคใบร่วงชนิดใหม่

สำหรับข่าวสารวิชาการ กอป. ฉบับนี้มาทำความรู้จักกับมวนตัวห้ำเอ็กซีกูอัส ใช้ควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธี มวนตัวห้ำชนิดนี้กินเพลี้ยไฟ เพลี้ยแป้ง แมลงหวี่ขาว ไรแดง และไรขาว ช่วยลดระดับความเสียหายต่อพืชและลดปัญหาสารเคมีตกค้างในผลผลิตและสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมการใช้โดรนสำหรับการเกษตร มุ่งยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้ดีขึ้นด้วยการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาสนับสนุนกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร ข้อดีและข้อจำกัดของโดรนทางการเกษตร การทำดินผสมสำหรับปลูก ผักสวนครัวที่จะช่วยให้พืชเจริญเติบโตได้ดี ซึ่งดินผสมจะมีลักษณะโปร่ง ร่วนซุย มีธาตุอาหารและจุลินทรีย์ที่เป็นประโยชน์ต่อพืช

ในปี 2566 กอป. มุ่งเน้นการดำเนินงานด้านคลินิกพืชที่ให้บริการตรวจวินิจฉัยอาการผิดปกติของพืชในระดับพื้นที่ รวมถึงให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดการศัตรูพืชที่เกษตรกรสามารถนำไปปฏิบัติได้ ทั้งนี้ กอป. ได้ออกแบบโลโก้คลินิกพืช เพื่อให้เป็นสัญลักษณ์และประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้แก่หน่วยงาน เกษตรกร และผู้สนใจ

คณะทำงานวิชาการ กอป. หวังว่าเนื้อหาสาระในฉบับนี้ช่วยให้ข้อมูลเตือนการระบาด และให้ความรู้ที่เป็นประโยชน์กับเจ้าหน้าที่และเกษตรกรทุกท่านแล้วพบกันใหม่...

นางสาวปนัดดา ทิพย์รัตน์
ประธานคณะทำงานวิชาการ กอป.

คณะทำงาน :

นางจันทร์จรัส เกียรติภิรมย์คนอง นางสาวปวีณา คนยงค์ นางชิดชนก ไชยพงษ์
นางสาวอรนาฏ โดกเย็น นางสาวสุดารัตน์ แซ่มช้อย นางสาวสุภาพ ปิ่นแก้ว
นางสาวกานต์เอื้อ ชูช่วย นางสาวปวีณา เดชคอบุตร และนางสาวฉันทิมา ย่องยง

เตือนเฝ้าระวังศัตรูพืช

ประจำเดือน เมษายน 2566

1 ภาคเหนือ

☀️ สูงสุด 36 - 38 °C
❄️ ต่ำสุด 23 - 25 °C

☁️ ปริมาณฝน 50 - 80 มม.

💧 ความชื้นสัมพัทธ์ 65 - 70 %

- ข้าว **ระวัง** เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล หนอนกอข้าว แมลงท้าว โรคไหม้ข้าว
- ข้าวโพด **ระวัง** หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด หนอนเจาะฝัก โรคราสนิม
- ไม้ผล **ระวัง** เพลี้ยไฟ ไรแดง หนอนเจาะผล มวนลำไย โรคราแป้ง โรคราดำ
- ผัก **ระวัง** หนอนกระทู้ผัก หนอนใยผัก เพลี้ยอ่อน ค้างคาวหน่อดัก

2 ภาคกลาง

☀️ สูงสุด 36 - 38 °C
❄️ ต่ำสุด 25 - 27 °C

☁️ ปริมาณฝน 60 - 90 มม.

💧 ความชื้นสัมพัทธ์ 70 - 75 %

- ข้าว **ระวัง** เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล หนอนทอใบข้าว โรคขอบใบแห้ง
- อ้อย **ระวัง** หนอนกออ้อย แมลงงูหนวด จักจั่นอ้อย โรคใบขาวอ้อย
- ผัก **ระวัง** หนอนกระทู้ผัก หนอนใยผัก เพลี้ยอ่อน ค้างคาวหน่อดัก

3 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

☀️ สูงสุด 35 - 37 °C
❄️ ต่ำสุด 24 - 26 °C

☁️ ปริมาณฝน 60 - 90 มม.

💧 ความชื้นสัมพัทธ์ 65 - 70 %

- ข้าว **ระวัง** เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล หนอนทอใบข้าว หนอนกอข้าว โรคไหม้ข้าว โรคขอบใบแห้ง
- มันสำปะหลัง **ระวัง** เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง ไรแดง โรคหุ่มแฉ้ โรคใบด่าง
- อ้อย **ระวัง** หนอนกออ้อย แมลงงูหนวด โรคใบขาวอ้อย

4 ภาคตะวันออก

☀️ สูงสุด 34 - 36 °C
❄️ ต่ำสุด 25 - 27 °C

☁️ ปริมาณฝน 80 - 110 มม.

💧 ความชื้นสัมพัทธ์ 70 - 75 %

- มันสำปะหลัง **ระวัง** เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง ไรแดง โรคหุ่มแฉ้ โรคใบด่าง
- ไม้ผล **ระวัง** เพลี้ยแป้ง เพลี้ยไฟ เพลี้ยไก่แจ้ ไรแดง หนอนเจาะผล หนอนเจาะเมล็ด โรคใบดก โรคราแป้ง โรคราดำ
- มะพร้าว **ระวัง** หนอนท้วด้า แมลงดำหนาม ค้างคาว ค้างคาวง ไรสีขามะพร้าว
- ยางพารา **ระวัง** โรคกลาก โรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา โรคราแป้ง

5 ภาคใต้

☀️ สูงสุด 33 - 35 °C
❄️ ต่ำสุด 24 - 26 °C

☁️ ปริมาณฝน 60 - 180 มม.

💧 ความชื้นสัมพัทธ์ 75 - 80 %

- ไม้ผล **ระวัง** เพลี้ยแป้ง เพลี้ยไฟ หนอนกินดอก หนอนกินใบ โรคใบจุดสาหร่าย โรคราแป้ง
- ยางพารา **ระวัง** โรคกลาก โรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา โรคใบร่วง โรคราแป้ง
- มะพร้าว **ระวัง** หนอนท้วด้า แมลงดำหนาม ค้างคาว หนอนกินใบมะพร้าว
- ปาล์มน้ำมัน **ระวัง** หนอนปลอกเล็ก หนอนหน้าแมว ค้างคาว ค้างคาวทาบ โรคลำต้นเน่า

ติดต่อ : สำนักงานเกษตรอำเภอ, สำนักงานเกษตรจังหวัด, โกดังบ้านท่าน / จัดทำโดย : กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย กรมส่งเสริมการเกษตร / ข้อมูลสภาพอากาศ : กรมอุตุนิยมวิทยา

มวนตัวห้ำเอ็กซีกูอัส

“มวนตัวห้ำเอ็กซีกูอัส” เป็นมวนตัวห้ำในวงศ์ Anthocoridae อันดับ Hemiptera กรมวิชาการเกษตร ได้สำรวจพบครั้งแรกในประเทศไทยและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นมวนตัวห้ำชนิด *Cardiastethus exiguus* Poppius พบที่แปลงมันสำปะหลังในจังหวัดกาญจนบุรี โดยมีมวนตัวห้ำชนิดนี้ชอบกินเพลี้ยไฟมากที่สุด ซึ่งในประเทศไทยยังไม่มีมวนตัวห้ำที่สามารถกินเพลี้ยไฟได้ รวมทั้งยังชอบกินแมลงศัตรูพืชซึ่งเป็นพืชที่สำคัญทางเศรษฐกิจ ได้แก่ เพลี้ยไฟ เพลี้ยแป้ง แมลงหรีข้าว ไรแดง และไรขาว

มวนตัวห้ำเอ็กซีกูอัสทั้งระยะตัวอ่อนและตัวเต็มวัย สามารถกินเพลี้ยไฟ เพลี้ยแป้ง ไรแดง แมลงหรีข้าว ไซ้และหนอนของผีเสื้อขนาดเล็กได้ทุกชนิด โดยใช้ปากดูดของเหลวออกจากตัวเหยื่อจนทำให้เหยื่อตายในที่สุด

การนำมวนตัวห้ำเอ็กซีกูอัสมาใช้ควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธี เป็นอีกทางเลือกหนึ่งของเกษตรกรเพื่อลดระดับความเสียหายของศัตรูพืชให้ลดลงและไม่สูงจนก่อให้เกิดความเสียหายต่อพืชและยังเป็นการลดปัญหาสารเคมีตกค้างในผลผลิตและสิ่งแวดล้อม และสามารถอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติที่มีอยู่แล้วให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุดด้วย

ทำดินผสมสำหรับปลูกพืช

(ผักสวนครัว)

ลักษณะเด่นของดินผสม :

มีสมบัติร่วนซุย โปร่ง อุ่นน้ำ วัสดุปลูกมีการย่อยสลาย
ระบายอากาศได้ดี มีปริมาณธาตุอาหารสูง
และมีจุลินทรีย์ที่เป็นประโยชน์ต่อพืช

วัสดุที่ใช้ทำดินผสม

ใบก้ามปู

ใบมีธาตุไนโตรเจน 2.00-3.25 %
ช่วยทำให้ดินอุ้มน้ำ
และความชื้นดีกว่าเปลือกถั่วลิสง
ปลดปล่อยธาตุอาหารพืชออกมา
และปรับปรุงโครงสร้างของดิน

ปุ๋ยคอก

ร่วนซุยอากาศถ่ายเทได้ดี
มีการปลดปล่อยธาตุอาหารให้
พืชอย่างต่อเนื่อง
ไนโตรเจน 1.48% ฟอสฟอรัส
0.96% โพแทสเซียม 2.08%

ดินร่วน

ดินที่มีส่วนผสมของดินเหนียว
และดินทรายในปริมาณที่
เหมาะสม สามารถดูดซับน้ำได้
ปานกลาง
มีความอุดมสมบูรณ์สูง
เหมาะแก่การปลูกผัก

น้ำหมักชีวภาพ

ได้จากการหมักชิ้นส่วนของพืช
ผัก ผลไม้ หรือสัตว์ต่างๆกับ
น้ำตาลและน้ำผ่านกระบวนการ
ย่อยสลายโดยจุลินทรีย์

วิธีการทำดินผสมปลูกผักสวนครัว

ผสมดินร่วน ปุ๋ยหมักใบก้ามปู และปุ๋ยคอก ให้เข้ากัน

- ปุ๋ยหมักใบก้ามปู 1 ส่วน (30 กิโลกรัม)
- ปุ๋ยคอก 1 ส่วน (30 กิโลกรัม)
- ดินร่วน 1 ส่วน (40 กิโลกรัม)

ผสมน้ำหมักชีวภาพ 0.5 ลิตร
กับน้ำ 5 ลิตร คนให้เข้ากัน
และใส่ลงบนกองวัสดุให้ทั่ว
และคลุกเคล้าให้เข้ากัน

ปรับความชื้นให้ได้ 60-70 เปอร์เซ็นต์
คลุมกองเพื่อควบคุมความชื้น
หรือหมักในกระสอบมัดปากถุง หมักนาน 7 วัน

ดินผสมปลูกผักสวนครัว

การใช้โดรนสำหรับการเกษตร

ประเทศไทยกำลังเดินหน้าเข้าสู่โลกยุคเทคโนโลยีดิจิทัล 4.0 ซึ่งมุ่งเน้นการใช้นวัตกรรมขับเคลื่อนเศรษฐกิจทุกภาคส่วน นโยบายการเกษตรอัจฉริยะ (Smart Agriculture) ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ก็มุ่งยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้ดีขึ้นด้วยการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาสนับสนุนกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร และจากสภาวะการขาดแคลนแรงงานภาคเกษตรในปัจจุบันที่มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น รวมถึงอายุเฉลี่ยที่เพิ่มขึ้นของเกษตรกรจึงมีการนำโดรน (Drone) หรืออากาศยานที่ไร้คนขับมาประยุกต์ใช้ในทุกด้าน โดรนที่ใช้ในจุดประสงค์ด้านการเกษตรทั่วไป เรียกว่า โดรนด้านการเกษตร (Agriculture Drone)

การใช้โดรนเกษตร ปัจจุบันส่วนใหญ่จะใช้ในการพ่นยาฆ่า ฆ่าหญ้า ใช้โดรนในการพ่นสารชีวภัณฑ์ พ่นสารเคมี เป็นต้น ซึ่งโดรนจะใช้ในการทำงานในปริมาณที่มากกว่าคนได้ เช่น ฆ่าหญ้า ฆ่าหญ้า พ่นสารชีวภาพ ได้ 50-100 ไร่ ต่อวัน ซึ่งหากใช้แรงงานคน คนทำได้ไม่เกิน 10 ไร่ ต่อวัน การใช้โดรนในการพ่นสารเคมี ลดน้ำแต่ไม่ลดสาร ตัวอย่าง : การพ่นโดยใช้ถังพ่นปกติ สาร A มีอัตราการใช้ 20 มล./น้ำ 20 ลิตร พ่น 40 ลิตร/ไร่ หากพ่นด้วยโดรนใช้น้ำ 3 ลิตร ใช้สารเคมี 40 มล./ไร่ ข้อดีในการใช้โดรนพ่นสารมี ดังนี้

1. ช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนแรงงานทางภาคเกษตร โดยเฉพาะงานที่มีความเสี่ยงด้านสารเคมี
2. ประหยัดเวลาในการทำงาน
3. ประหยัดน้ำได้มาก เพราะใช้น้ำน้อยมาก
4. ละอองสารมีความสม่ำเสมอ
5. ลดการสัมผัสสารในการพ่นจึงมีความปลอดภัยต่อเกษตรกร
6. ลดการเหยียบย่ำพืชปลูกไม่ให้เกิดเสียหาย

อย่างไรก็ตามถึงแม้การใช้โดรนในการพ่นสารจะมีข้อดีแต่ยังมีข้อจำกัดไม่ว่าจะมีราคาสูง อันตรายที่เกิดจาก Drone หากเกิดอุบัติเหตุจะเกิดความเสียหายมากกว่าเครื่องพ่นปกติ ปัญหา ระหว่างปฏิบัติงาน หากเกิดขัดข้องของเครื่อง/อุปกรณ์อาจต้องใช้ผู้ชำนาญเฉพาะทาง และหากบินโดรนเลยแนวพ่น เช่น ลมพัดออกนอกเป้าหมายก็อาจทำให้เกิดความเสียหายได้ ดังนั้น เพื่อเป็นการสร้างทางเลือกในการลดต้นทุน เพิ่มผลผลิตของเกษตรกร รวมถึงการใช้โดรนอย่างถูกต้องปลอดภัยและไม่ผิดกฎหมาย จึงเป็นโอกาสอันดีที่เจ้าหน้าที่ทุกระดับจะต้องพัฒนาความรู้ตัวเอง และเข้าไปมีส่วนร่วมร่วมกับเกษตรกรในชุมชนในการส่งเสริมสร้างองค์ความรู้ และร่วมกันพัฒนาเพื่อให้เกษตรกรได้ใช้โดรนในการทำการเกษตรอย่างยั่งยืนต่อไป

มารู้จัก

โลโก้คลินิกพืชกัน

ความหมายสัญลักษณ์ (Logo)

แว่นขยาย

อุปกรณ์ที่ใช้ในการวินิจฉัย
อาการผิดปกติของพืชเบื้องต้น

สามเหลี่ยม

สามองค์ประกอบที่สัมพันธ์กัน
ทำให้พืชแสดงอาการผิดปกติ ได้แก่
พืช (สีเขียว) ศัตรูพืช (สีเทา)
และสภาพแวดล้อม (สีฟ้า)

คลินิกพืช

(Plant Clinic)

การให้บริการตรวจวินิจฉัยอาการผิดปกติของพืช
ในระดับพื้นที่ รวมถึงให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดการศัตรูพืช
ที่เกษตรกรสามารถนำไปปฏิบัติได้ โดยยึดหลักการ
จัดการศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสานที่ถูกต้องและเหมาะสม
ตามบริบทของพื้นที่

ต้นไม้ 3 ต้น

คลินิกพืชให้บริการวินิจฉัย
อาการผิดปกติของพืชและให้คำแนะนำการจัดการ
ที่ถูกต้องเหมาะสมในทุกระยะการเจริญเติบโต

สีเขียวเข้มของตัวอักษร

ธรรมชาติ ความปลอดภัยและการเจริญองงาม

เรียงเรียงโดย : กลุ่มส่งเสริมการวินิจฉัยศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย
กรมส่งเสริมการเกษตร

ดาวน์โหลดโลโก้ได้ที่ QR code นี้